

C-480/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. augusztus 3.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Supreme Court (Írország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. július 30.

Fellebbezők:

W O

J L

Ellenérdekű fél a fellebbezési eljárásban:

Minister for Justice and Equality

C-480/21 – 1

SUPREME COURT (legfelsőbb bíróság, Írország)

[omissis]

AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 267. CIKKE
ÉRTELMÉBEN ÉS

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ TERJESZTENDŐ ELŐZETES
DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM TÁRGYÁBAN

[omissis] [a Supreme Court {legfelsőbb bíróság} összetétele]

[omissis]

A (MÓDOSÍTOTT) EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003 (AZ EURÓPAI ELFOGATÓPARANCSRÓL SZÓLÓ 2003. ÉVI TÖRVÉNY) VONATKOZÁSÁBAN

ÉS W O [omissis] ÜGYÉBEN

A MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

FELPERES

KONTRA

W O

ALPERES

ÉS

[omissis]

A (MÓDOSÍTOTT) EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003 (AZ EURÓPAI ELFOGATÓPARANCSRÓL SZÓLÓ 2003. ÉVI TÖRVÉNY) VONATKOZÁSÁBAN,

ÉS J L [omissis] ÜGYÉBEN

A MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

FELPERES

KONTRA

J L

ALPERES

2021. JÚLIUS 30-ÁN HOZOTT VÉGZÉS

ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEMNEK

A SZERZŐDÉS 267. CIKKE ALAPJÁN AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ UTALÁSÁRÓL

[omissis] [eljárési háttér]

Mivel az ügyet 2021. július 23-ára jegyezték elő ítélethozatalra, és e napon az ítéletet az érintett felek jogi képviselőjének jelenlétében meghozták, továbbá a felek lehetőséget kaptak arra, hogy észrevételeket tegyenek az előzetes döntéshozatalra utaló végzés tervezetére vonatkozóan

Mivel a tényállást és az eljárást a jelen végzéshez mellékelt előzetes döntéshozatalra utaló végzés ismerteti és tartalmazza

Mivel az eljáró bíróságnak úgy tűnik, hogy a felek között e kérelem tekintetében felmerülő vitás kérdések rendezése kérdéseket vet fel az uniós jog egyes rendelkezéseinek helyes értelmezésével, nevezetesen a 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított 2002/584/IB tanácsi kerethatározattal és az abban az esetben alkalmazandó megfelelő vizsgálattal kapcsolatban, amikor az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény 37. szakasza alapján kifogást nyújtanak be arra hivatkozással, hogy az európai elfogatóparanccsal érintett terhelt átadásának elrendelése esetlegesen az őt az emberi jogok európai egyezménye vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája alapján megillető jogok megsértéséhez vezethet

AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁG ÚGY HATÁROZOTT, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke értelmében – az említett előzetes döntéshozatalra utaló végzésben foglaltaknak megfelelően – az alábbi kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága elé:

1) Helyénvaló-e az LM ítéletben meghatározott, valamint az L és P ítéletben megerősített vizsgálat alkalmazása, ha fennáll annak valós veszélye, hogy a fellebbezőkkel szemben olyan bíróságok előtt indul eljárás, amelyeket nem törvény hozott létre?

2) Helyénvaló-e az LM ítéletben meghatározott és az L és P ítéletben megerősített vizsgálat alkalmazása, ha az a személy, aki az európai elfogatóparancsban foglalt megkeresést vitatni kívánja, nem tud megfelelni a vizsgált feltételeknek, mivel az adott időpontban az ügyek véletlenszerű kiosztásának módja miatt nem lehetséges azon bíróságok összetételének megállapítása, amelyek előtt vele szemben eljárás indul?

3) A bírák lengyelországi kinevezése érvényességének vitatására irányuló hatékony jogorvoslat hiánya olyan körülmények között, amikor nyilvánvaló, hogy a fellebbezők az adott időpontban nem állapíthatják meg, hogy azok a bíróságok, amelyek előtt velük szemben eljárás indul, érvénytelenül kinevezett bírákból állnak, a tisztességes eljáráshoz való jog lényegének olyan megsértését eredményezi, ami megköveteli a végrehajtó államtól, hogy megtagadja a fellebbezők átadását?

ÉS ÚGY RENDELKEZIK, hogy az alperesekkel szemben továbbra is fenntartja az óvadékot [omissis], és e fellebbezések további tárgyalását elhalasztja, amíg a Bíróság előzetes döntéshozatali eljárás keretében döntést nem hoz az említett kérdések tárgyában, vagy addig, amíg további végzést nem hoz

[omissis]. [A költségek nemzeti eljárás keretében történő megfizetése]

[omissis]

Véglegesítve 2021. július 30-án

AN CHÚIRT UACHTARACH

A SUPREME COURT (LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG, ÍRORSZÁG)

[omissis] [a Supreme Court {legfelsőbb bíróság} összetétele]

Az alábbi felek között:

WO

Fellebbező

ÉS

A MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Ellenérdekű fél;

[omissis]

Az alábbi felek között:

JL

Fellebbező

ÉS

A MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Ellenérdekű fél

2021. július 30-i előzetes döntéshozatalra utaló végzés

Bevezetés

1. A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke értelmében a Bírósághoz fordul a 2009/229/IB tanácsi kerethatározattal módosított 2002/584/IB tanácsi kerethatározattal és az abban az esetben alkalmazandó megfelelő vizsgálattal kapcsolatban felmerülő kérdésekkel kapcsolatban, amikor az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény 37. szakasza alapján kifogást nyújtanak be arra hivatkozással, hogy az európai elfogatóparanccsal érintett terhelt átadásának elrendelése esetlegesen az emberi jogok európai egyezménye (EJEE) vagy az Európai Unió Alapjogi Chartája (Charta) szerinti jogainak megsértéséhez vezethet. A Bíróság a Celmer ítéletben előzetes döntéshozatali kérelemre úgy határozott, hogy a tagállami bíróságoknak kétlépcsős elemzést kell elvégezniük,

amikor a terhelt arra hivatkozással igyekszik kifogásolni az átadást, hogy fennáll az uniós jog szerinti jogai megsértésének kockázata: először is a bíróságnak meg kell állapítania, hogy a megkereső tagállamban fennállnak-e olyan általános és rendszerszintű hiányosságok, amelyek az EJEE vagy a Charta szerinti jogok megsértését eredményezik, másodsor pedig a Bíróságnak alapos indokok alapján kell meghatároznia az alapvető jog lényege megsértésének valós kockázatát (lásd: Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, a továbbiakban: **LM** ítélet, ahogy az Európai Unió Bírósága a Celmer ügyet elnevezte). Ezt a vizsgálatot a Bíróság a közelmúltban megerősítette az egyesített ügyekben hozott L&P ítéletben (C-354/20 PPU és C-412/20 PPU, ECLI:EU:C:2020:1033, a továbbiakban: **L és P** ítélet).

A tényállás

2. WO-val és JL-lel szemben számos európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amelyekben a Lengyel Köztársaság (a továbbiakban: Lengyelország) részére történő kiadatásukat kérik. Az első helyen megnevezett fellebbezővel szemben négy európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amelyek közül kettőt a lublini regionális bíróság adott ki, a fennmaradó kettőt pedig a zdzislawi lukasiewiczzi, illetve a zamości kerületi bíróság adta ki. Ezen európai elfogatóparancsokból háromban a több konkrét bűncselekmény miatti bíróság elé állítása érdekében, egyben pedig a szabadságvesztés büntetését a lengyel bíróságok által már meghozott, bűnösséget megállapító ítéletek alapján történő végrehajtása érdekében kérik átadását. A második helyen megnevezett fellebbezővel szemben a rzeszówi regionális bíróság bocsátott ki európai elfogatóparancsot, amely öt bűncselekményre vonatkozik.

Az írországi eljárás

3. Az elfogatóparancs végrehajtását kérő felperes/ellenérdekű fél (a miniszter) a WO-val és JL-lel szemben kibocsátott elfogatóparancsok végrehajtására vonatkozó szokásos eljárásokat követte. A High Court (felsőbbíróság, Írország) együtt vizsgálta az ügyeket. Az európai elfogatóparancsot mindkét esetben számos okból kifogásolták, és bár mindegyikről külön ítéletet hoztak, az ítéletek ugyanazt az alapvető kérdést érintik, és azok ugyanolyan tartalmú döntést tartalmaznak. A High Court (felsőbbíróság) mindkét esetben a miniszter javára ítélt, és elrendelte WO és JL [omissis] átadását. A fellebbezők kérelmezték, hogy fellebbezhessenek a jelen bírósághoz a 2021. március 9-én hozott határozatokkal szemben, és azt engedélyezték részükre [omissis].

4. A fellebbezők fő érve az, hogy a Celmer ügyben hozott határozat óta a lengyelországi helyzet megváltozott. A rendes bíróságok rendszeréről szóló törvényt (a továbbiakban: új törvények) 2019. december 20-án nyújtották be, és a lengyel jogalkotó 2020. január 23-án fogadta el, majd az 2020. február 24-én lépett hatályba Lengyelországban, amely a fellebbezők szerint felveti annak

lehetőségét, hogy az ügyeiket elbíráló lengyel bíróságokat nem a törvény által a Bíróság által nemrégiben az A. B. és társai (A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat) ítéletben (C-824/18, EU:C:2021:153) hivatkozott módon hozták létre. Emellett a fellebbezők arra is hivatkoznak, hogy Lengyelországban nincs olyan mechanizmus, amellyel megtámadható e jogellenes helyzet. Az ellenérdekű fél azzal érvel, hogy a fellebbezők ténylegesen arra kérik a Bíróságot, hogy mellőzze az LM ítéletben rögzített vizsgálat második szakaszát. Az ellenérdekű fél szerint nincs olyan nemzeti vagy nemzetközi jogalap, amely alapján valamely fél jogainak pusztán elméleti megsértése esetén is felléphet. A feleknek bizonyítaniuk kell valamilyen összefüggést a kifogásolt jogsértés és a konkrét ügyük között, és ilyen bizonyítékok hiányában a fellebbezést el kell utasítani.

A felek álláspontja

5. A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) előtt hivatkozott érvek között a fellebbezők központi érve az volt, hogy az LM ítélet, amely kétlépcsős megközelítést határozott meg a jogállamiságra alapított, átadással szembeni kifogás sikere szempontjából, nem vonatkozik a jelen ügy tényállására, mivel az csak az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott, amelyek véleményük szerint eltérnek attól a kérdéstől, hogy a bíróságokat törvényben kell létrehozni. A fellebbezők hangsúlyozták, hogy ha a lengyel bíróságot nem a törvénynek megfelelően hozzák létre, a keresett személynek nincs hatékony jogorvoslati lehetősége. Ebben az ügyben a kifogás nem a függetlenségre, hanem a bíróság törvényességére vonatkozik. Így a fellebbezők arra hivatkoztak, hogy csak abban az esetben merül fel a bíróság függetlenségének kérdése, ha a bíróságot a törvénynek megfelelően hozzák létre. A fellebbezők arra hivatkoztak, hogy fennáll annak valós veszélye, hogy a Charta 47. cikkében és az EJEE 6. és 13. cikkében foglalt követelményekkel ellentétben az új törvények és a 2015 óta bevezetett egyéb módosítások értelmében azon bíróságok egyikét sem a törvény alapján hozták létre, amelyek előtt velük szemben eljárás fog indulni. Ilyen körülmények között nem áll rendelkezésükre hatékony jogorvoslat, ahogyan azt az EJEE és a Charta megköveteli. A fellebbezők előadták, hogy az LM ítélet a függetlenséggel kapcsolatos kérdéseket érintette, míg ebben az ügyben egy olyan azonosítható, alapvető jog, azaz a hatékony jogorvoslathoz való jog merül fel, amelytől a közelmúltbeli lengyelországi jogszabályi módosítások következtében a fellebbezőket megfosztották. A fellebbezők azzal érvelnek, hogy ez a különbség jelentős, mivel a hatékony jogorvoslathoz való jog kevésbé szubjektív, mint a függetlenség kérdése, és ennél fogva kevésbé lehet a keresett személy személyéhez kapcsolódó tényezőkre hivatkozni.

6. Az ellenérdekű fél azzal érvelt, hogy a fellebbezők radikálisan eltérnek attól az állandó elvtől, amely szerint a feleknek kell bizonyítaniuk, hogy konkrét és pontos helyzetük az egyezmény és/vagy a Charta megsértésének valós veszélyét rejti magában. Arra hivatkozott, hogy a fellebbezők nem indokolják, hogy miért

kell a hatékony jogorvoslathoz való jogot másként kezelni, mint bármely más, egyezményben foglalt jogot, és hogy a Bíróság és az EJEB ítélkezési gyakorlata következetesen azt a megközelítést alkalmazta, hogy fenn kell állnia azon valós veszélynek, hogy megsértik a keresett személy azon jogát, hogy ne vessék alá őt megalázó és/vagy embertelen bánásmódnak (az egyesített ügyekben hozott Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, Saadi kontra Olaszország ítélet, 37201/06 [2009] 49 E.H.R.R. 30. sz. kérelem), vagy azon valós veszélynek, hogy megsértik a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét (LM ítélet; L és P ítélet). Az ellenérdekű fél azt állította, hogy nincs alapja azon felvetésnek, hogy nem alkalmazható ugyanazon vizsgálat a hatékony jogorvoslathoz való jog tekintetében. E fél a Minister for Justice kontra Brennan ([2007] 3 I.R. 732. sz.) ügyre támaszkodott, megállapítva, hogy az az elv, amely szerint a félnek bizonyítania kell valamilyen összefüggést a jogsértés és az egyedi körülményei között, szintén nemzeti jogi elvnek minősül. A jogorvoslattal érintett kérdésnek ki kell hatnia arra a személyre, akinek az átadását kérik. Megjegyezte továbbá, hogy az, hogy a féltől megkövetelik az egyéni kockázat bizonyítását, ha azt állítja, hogy esetlegesen megsértik a megalázó és embertelen bánásmód tilalmához való jogát, de azt nem követelik meg a hatékony jogorvoslathoz való jog esetleges megsértésének fennállása esetén, anomáliákhoz vezetne.

7. Az ellenérdekű fél szerint az LM ítéletben alkalmazott megközelítés fenntartásának más okai is vannak: először is a 2002/584 kerethatározat kimondja, hogy az elfogatóparancsot végre *kell* hajtani, kivéve, ha bizonyítják, hogy az átadás megtagadásának egyik megjelölt oka merül fel. Az ellenérdekű fél továbbá azzal érvelt, hogy ha elegendő lenne az, hogy a keresett fél maga bizonyítja, hogy általános és rendszerszintű hiányosságok állnak fenn a megkereső tagállamban, akkor az adott tagállam által kibocsátott összes európai elfogatóparancs ellen fel lehetne lépni, és ez ahhoz vezetne, hogy e tagállam tekintetében a kerethatározat értelmetlenné válna. Az ellenérdekű fél azt állítja, hogy egy ilyen következtetés problémás. Először is kiemelte, hogy az EUSZ 7. cikk értelmében, ha az Európai Tanács úgy véli, hogy a kibocsátó tagállamban súlyosan és tartósan sérültek az EUSZ 2. cikkben rögzített elvek, a 2002/584 kerethatározat felfüggesztésre kerülhet az adott tagállam vonatkozásában, és a kerethatározat alapján kibocsátott elfogatóparancsok végrehajtása külön értékelés nélkül megtagadható (lásd: az LM ítélet 72. és 73. pontja). Másodszer az ellenérdekű fél azzal érvelt, hogy az általános hiányosságokon alapuló elutasítás engedélyezése tényleges büntetlenséget biztosítana azoknak a személyeknek, akik el akarnak menekülni a megkereső tagállam bűnösséget megállapító vagy büntetést kiszabó ítélete elől, mivel sikeresen vitathatnák az európai elfogatóparancsot a sajátos körülményeikre vonatkozó bizonyítékok nélkül. Az ellenérdekű fél arra hivatkozott, hogy ez helyzet ellentétes lenne a kerethatározat alapjául szolgáló céllal, amely arra irányul, hogy küzdjön az olyan keresett személy büntetlensége ellen, aki más államban tartózkodik, mint ahol a bűncselekményt elkövette (lásd: az L és P ítélet 59. és 60. pontja). Az ellenérdekű fél hangsúlyozta, hogy az Európai Unió Bírósága egyértelművé tette, hogy az abban az esetben alkalmazandó vizsgálat [esetén], amikor az átadás megtagadásának indoka arra hivatkozással merült fel, hogy az érintett alapvető jog megsértésének valós veszélye áll fenn a kibocsátó

tagállamban felmerülő rendszerszintű vagy általános hiányosságok miatt, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak konkrétan és pontosan meg kell határoznia, hogy van-e alapos ok annak feltételezésére, hogy a keresett személy maga ilyen kockázattal szembesül, ha átadják őt ezen állam részére (lásd: Aranyosi és LM ítélet). Ennek megfelelően azt állítja, hogy e vizsgálat második szakaszának mellőzése aláásná az európai elfogatóparancs rendszerének célját.

8. A fellebbezők arra hivatkoztak, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésében szereplő „hatékony bírói jogvédelem” említett elve összefügg az EJEE 6. és 13. cikkével és a Charta 47. cikkével, és így noha az igazságszolgáltatás megszervezése a tagállamok hatáskörébe tartozik, a tagállamoknak be kell tartaniuk az uniós jogot, beleértve az EUSZ 19. cikk (1) bekezdését is. A fellebbezők az Európai Bizottság kontra Lengyelország (A rendes bíróságok függetlensége) ítéletre (C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924) hivatkoztak ezen állítás igazolása érdekében. A fellebbezők azzal is érvelték, hogy az Európai Unió Bírósága elismerte, hogy a 47. cikk magában foglalja az ahhoz való jogot is, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére hivatkozhatnak, és hogy a bíróságoknak képesnek kell lenniük megvizsgálni a bírák kinevezésével kapcsolatos szabálytalanságokat, és ennek érdekében az egyesített ügyekben hozott Simpson ítéletre (C-542/18 RX-II és C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232) hivatkoznak. A fellebbezők előadták, hogy a Simpson ítélet felhatalmazást ad a tagállami bíróságoknak arra, hogy felülvizsgálják a bírák kinevezésével kapcsolatos szabálytalanságokat annak érdekében, hogy megfeleljenek a 47. cikknek. A fellebbezők emellett az Ástrádsson kontra Izland ítéletre hivatkoztak, amikor azt állították, hogy még akkor is, ha van felülvizsgálati eljárás, a felülvizsgálat minősége bír jelentőséggel. Ebben az ügyben az EJEB megállapította, hogy a kinevezéssel kapcsolatos szabálytalanságok felülvizsgálata hiányos, mivel nem vette figyelembe azt a kérdést, hogy a bíróságot *törvény hozta-e létre*. Az ellenérdekű fél azzal érvelt, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jog csak akkor merülhet fel, ha először más olyan jogot vagy jogosultságot állapítottak meg, amelyet a felperes állítása szerint megsértettek vagy valószínűleg megsértenek, tekintettel ezen ügy sajátosságaira, és amely ezért jogorvoslatot igényel. Az EJEB számos alkalommal megerősítette, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jognak nincs önálló létjogosultsága. Ez csupán kiegészíti az egyezmény és annak jegyzőkönyvei többi lényeges rendelkezését. Hasonlóképpen, az Európai Unió Bírósága a 47. cikk első bekezdésében foglalt, hatékony jogorvoslathoz való joggal kapcsolatban megállapította, hogy „[...] *e jog valamely adott ügyben való elismerése azt feltételezi – amint az a Charta 47. cikkének első bekezdéséből kitűnik –, hogy az e jogra hivatkozó személy az uniós jog által biztosított jogokra és szabadságokra hivatkozik*” (A.B. és társai ítélet, C-824/18, 88. pont). Az ellenérdekű fél azzal érvelt, hogy nincs elvi alapja annak, és a nemzeti jogban, illetve a Bíróság vagy az EJEB ítélkezési gyakorlatában sem utal semmi arra, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jog kiemelt jelentőséggel bírna, és ezáltal a megkereső tagállamban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek általános hiányosságai automatikusan az átadás megtagadását eredményeznék.

9. A fellebbezők előadták, hogy a bíróságok törvény általi létrehozása a jogállamiság vitathatatlan eleme, valamint ezt a strasbourgi bíróság és a Bíróság is elismerte. Azt állították, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében a jogállamiság többek között magában foglalja a bírák megfelelő kinevezésének folyamatát. A fellebbezők az Ástrádsson kontra Izland, valamint az L és P ítéletre hivatkoztak, arra utalva, hogy annak megítélése, hogy valamely bíróságot „törvény hoztak-e létre”, attól elkülönülő kérdés, hogy a bíróság a létrehozását követően pártatlan vagy független-e az eljárása során, és ezért eltérő megfontolások vonatkoznak rá.

10. A fellebbezők alapvetően azt állították, hogy annak megítélése, hogy a bíróságot a törvény alapján hozták-e létre, megelőzi a függetlenség mérlegelését; más szóval az első lépés az a kérdés, hogy az érintett bíróságot törvény hoztak-e létre. Lényegében azt állítják, hogy az a kérdés, hogy azon bíróságot, amely előtt a fellebbezőkkel szemben eljárás indul, törvény hozta-e létre, elkülönül az Európai Unió Bírósága által az LM ítéletben elbírált, valamint az L és P ítéletben utóbb megerősített kifogástól. Ha az nem felel meg az EJEE 6. cikkében és a Charta 47. cikkében foglalt feltételeknek, a Bíróság vizsgálata véget ér, mivel nincs mit tovább vizsgálni. Más szavakkal, ha a bíróságot nem törvény hozta létre, akkor nem merül fel a függetlenség vagy pártatlanság kérdése. Ilyen körülmények között a fellebbezők azt állítják, hogy a High Courtnak (felsőbíróság) nem kell figyelembe vennie a személyes helyzetet, a szóban forgó bűncselekmény jellegét és azt a ténybeli helyzetet, amelynek keretei között a vonatkozó elfogatóparancsot kibocsátották, mivel ezek a létrehozás elsődleges kérdésén kívül esnek.

11. Az ellenérdekű fél arra hivatkozott, hogy a függetlenség és a létrehozás közötti különbségtétel mesterkélt, miközben mind a törvény alapján létrehozott bíróság előtti meghallgatáshoz való jog, mind a független és pártatlan bíróság által történő meghallgatáshoz való jog a Charta 47. cikke szerinti ugyanazon jog különböző szempontjait jelentik, és erőltetett két különböző vizsgálatot alkalmazni ugyanannak a jognak a két részére. Azt állítja, ezt a megkülönböztetést korábban egyetlen bíróság sem észlelte. A független bírósághoz való jog és a törvény alapján létrehozott bírósághoz való jog ugyanazon alapvető jog részét képezik. Ezt a helyzetet ismerték el korábban is (Simpson ítélet). Az ellenérdekű fél megjegyezte továbbá, hogy az Európai Unió Bírósága kifejtette, hogy a bíróság törvény általi létrehozása követelményének célja „az igazságszolgáltatási jogkör végrehajtói hatalomtól való függetlenségének biztosítása” (FV kontra Európai Unió Tanácsa, T-639/16 P). Az ellenérdekű fél azzal érvelt, hogy a függetlenség és a létrehozás közötti különbségnek az Ástrádsson ítélet keretében való megvitatását összefüggéseiben kell vizsgálni. Míg a Bíróság ebben az ügyben különbséget tett a pártatlanság és a függetlenség között, szem előtt tartva, hogy gyakori eset volt, hogy a bírácoknak az izlandi fellebbviteli bírósághoz való kinevezése szabálytalan volt a nemzeti jog szerint, az EJEB tovább vizsgálta, hogy a szabálytalanság bármilyen hatással van-e a felperesre. Az ellenérdekű fél előadta, hogy a felperes abban az ügyben csak a 6. cikk szerinti jogainak megsértését kifogásolhatta, mert azt tudta bizonyítani, hogy szabálytalanság történt az ügyével foglalkozó bírák egyikének kinevezésénél. Más szóval bizonyítani tudta, hogy a szabálytalanság az ő egyedi ügyét érintette. Az

ellenérdekű fél megismételte azt a pontot, hogy a fellebbezők nem nyújtottak be olyan bizonyítékokat, amelyek arra utalnának, hogy azon bírák bármelyikét, akik előtt velük szemben valószínűleg eljárás indul, nem a lengyel nemzeti jognak megfelelően nevezték ki. Ennek megfelelően az ellenérdekű fél azt állítja, hogy a fellebbezőknek a pernyertesség érdekében bizonyítaniuk kell, hogy a létrehozással kapcsolatos jog gyökeresen eltér a független bíróság előtti meghallgatáshoz való jogtól vagy bármilyen más jogtól. Az ítélezési gyakorlatban semmi sem támasztja alá ezt a felvetést.

12. Az eljáró bíróság mérlegelése során figyelembe vette a High Court (felsőbíróság) részére benyújtott bizonyítékokat, amelyeket Dąbrowska lengyel ügyvéd nyújtott be, aki számos észrevételt terjesztett elő a fellebbezők nevében. Lényeges megjegyezni, hogy ebben a szakaszban nem lehet meghatározni azon bíróságok összetételét, amelyek előtt a fellebbezőkkel szemben eljárás fog indulni, mivel az ügyeket véletlenszerűen osztják ki. Számos, a High Court (felsőbíróság) részére benyújtott dokumentumra támaszkodtak, többek között A. Bodnar lengyel emberi jogi biztosnak az új törvényekre vonatkozó véleményére, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) jelentéseire és a Velencei Bizottság 2019. december 30-i jelentésére, valamint a lengyel legfelsőbb bíróság 2020. január 23-i állásfoglalására. Az eljáró bíróság figyelembe vette a Dąbrowska által kiemelt, a lengyel legfelsőbb bíróság és a lengyel alkotmánybíróság között az új törvényekre vonatkozóan felmerült konfliktust.

13. A High Court (felsőbíróság) bírója további információkat kért a kibocsátó hatóságtól WO-val kapcsolatban, amelyek megerősítették, hogy az új törvények 26. cikkének (3) bekezdése értelmében a bíróság összetételét vitató indítványt elutasítják, ha az a bíró kinevezése jogszerűségének vagy az igazságszolgáltatási rendszert érintő feladatok ellátására való felhatalmazásának megállapítására vagy értékelésére vonatkozik.

Észrevételek

14. A jelen bíróság tökéletesen tisztában van a jogállamiság tekintetében megnyilvánuló rendszerszintű hiányosságokkal, amelyek a Celmer ítéletben számos formában, valamint a Bíróság ítélezési gyakorlatában, így az LM és újabban az L és P ítéletben megállapításra kerültek, és most még zavarbaejtőbbek és komolyabb aggodalomra adnak okot az új törvények bevezetését követően. A lengyel legfelsőbb bíróság 2020. január 23-i állásfoglalásában kimondta, hogy a bíróság tagjait „nem megfelelően nevezik ki”, amikor a bíróság tagjai között szerepel a rendes (és más) bíróságok bírói tisztségére a nemzeti igazságszolgáltatási tanács kérelmére kinevezett személy, amely tanácsot a 2017. december 8-i törvénynek és bizonyos egyéb törvényeknek megfelelően hoztak létre, ha a hibás kinevezés meghatározott körülmények között a lengyel alkotmány, a Charta 47. cikke és az EJEE 6. cikkének (1) bekezdése szerinti függetlenségi normák megsértését eredményezi (lásd a 2. sz. állásfoglalást). Nehéz elképzelni, hogy egy ország legfelsőbb bírósága szigorúbban ítélje el a

bírák kinevezésének rendszerét. Az eljáró bíróság álláspontja szerint Lengyelországban a jogállamisággal kapcsolatos helyzet még aggasztóbb és súlyosabb annál, mint ami akkor volt, amikor a Bíróság meghozta az LM ítéletet. A jelen bíróság korábban megjegyezte (O'Donnell J.) a Celmer kontra Minister for Justice and Equality [2019] IESC 80. sz. ügyben hozott ítéletének 85. pontjában:

„Hajlok arra, hogy egyetértsek az eljáró bíróval abban, hogy az a lehetőség, hogy egy adott rendszer rendszerszintű hiányosságai önmagukban is elegendő mértékben sérthetik a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét, és megkövetelik a végrehajtó hatóságtól az átadás megtagadását, nem zárható ki, és azt nem is szabad kizárni absztrakt módon. Ez például akkor fordulhat elő, ha a rendszer szintjén azonosított hiányosság olyan nagy jelentőségű és átfogó, hogy egyértelműen és elkerülhetetlenül érvényesül a megkereső bíróságon, valamint egy adott vád alapján indított egyedi eljárás tekintetében. Ugyanakkor egyetértsek az eljáró bíróval abban is, hogy az Európai Unió Bíróságának ítéletéből egyértelműen kitűnik, hogy a lengyelországi rendszerszintű változások, amelyek kétségkívül súlyosak és komolyak, önmagukban nem tekinthetők elegendőnek ahhoz, hogy ebben az ügyben elérjék ezt a pontot.”

15. Úgy tűnik tehát, hogy Lengyelországban jelentős problémák merülnek fel a bírák kinevezési eljárásának érvényességével kapcsolatban. A fellebbezők a jelen ügyben nem tudnak előzetesen tudomást szerezni azon bírák személyéről, akik előtt velük szemben eljárás indul, mivel az ügyek véletlenszerűen kerülnek kiosztásra. Még ha meg is tudnák ismerni a bírák személyét, és megállapíthatnák, hogy a bírákat nem érvényesen nevezték ki, és így ők nem minősülnek törvény által létrehozott bíróságnak, nyilvánvaló, hogy nincs lehetőség arra, hogy megkérdőjelezzék azon bíróság összetételének érvényességét az új törvények rendelkezései és különösen annak 26. cikke (3) bekezdése miatt, amely előtt velük szemben eljárás indul. Ebből kifolyólag fel kell vetni a kérdést, hogy a lengyel rendszer rendszerszintű hiányosságai olyanok-e, hogy önmagukban a tisztességes eljáráshoz való jog lényegi megsértését jelentik, és ez esetben az írországi végrehajtó hatóságot az átadás megtagadására kötelezik. Az e kérdésre adandó válasz nem minősül *acte clair*nek.

16. Az eljáró bíróság ismeri a Bíróságnak a jogállamiságra, az igazságszolgáltatás függetlenségére és a bírák ellen indított fegyelmi eljárások hatására vonatkozó, Európai Bizottság kontra Lengyel Köztársaság ítéletét (C-791/19, EU:C:2021:596). Ezt a határozatot az eljáró bíróságon tartott tárgyalás után hozták meg, és bár ez nem volt a jelen bíróság megfontolásának része, meg kell jegyezni, hogy tovább fokozza aggályainkat a lengyel jogállamisággal és a magánszemélyeket érintő, az e bíróságok előtt felmerülő következményekkel kapcsolatban.

A kérdések

17. E körülmények között a jelen bíróság előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bíróságához fordul az alábbi kérdésekkel:

[omissis] [a bevezető végzésben ismertetett kérdések]

A kérelem gyorsított eljárásban való tárgyalása iránti kérelem

18. A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) azt kéri az Európai Unió Bíróságától, hogy eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított eljárásban bírálja el a kérelmet. A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) úgy ítéli meg, hogy a fellebbezések a nemzeti és az uniós jog alapvető kérdéseit vetik fel a fentiekre tekintettel, ezért a gyorsított eljárás hatálya alá tartoznak, és azokat sürgősen kell tárgyalni. Különösen a következőkre támaszkodik:

a. A fellebbezőkkel szemben, aki ugyan nincsenek őrizetben, óvadékot előíró határozatot hoztak, amely szabadságuk korlátozását jelenti;

b. A feltett kérdésekre adott válaszok meghatározóak annak eldöntésében, hogy a fellebbezőket átadják-e vagy sem – e tekintetben megjegyezhető, hogy az ír bíróságok nem hozhatnak végső döntést az átadásról, amíg a kérelmet el nem bírálják;

c. A feltett kérdésekre adott válaszok meghatározóak lehetnek annak eldöntését illetően, hogy a Lengyelország által kibocsátott európai elfogatóparancs alapján a keresett személyeket átadják-e vagy sem;

d. Abban az esetben, ha más személyeket, akiket Lengyelország az európai elfogatóparancs alapján keres, nem adnak át Lengyelországnak a kérelem tárgyában való döntéshozatalig, ez a kerethatározat Írország és Lengyelország közötti végrehajtásának tényleges felfüggesztését eredményezheti ebben az időszakban;

e. Tekintettel arra, hogy a Lengyelország által kibocsátott elfogatóparancsok valamivel kevesebb, mint felét teszik ki az állam által évente végrehajtott elfogatóparancsoknak, ez jelentős hatással van a kerethatározat írországi érvényesülésére.

Ilyen körülmények között a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) úgy ítéli meg, hogy a gyorsított eljárás feltételei teljesültek.

[A fellebbviteli bíróság elnökének aláírása, aki hivatalból a Supreme Court {legfelsőbb bíróság} tagja]